

*Lezzet
Durađına
Bekliyoruz.*

GAMLİCA
GÜNEŞ RESTAURANT
Lezzetin Doğduğu Yeri

SAKARYA'DAKİ *Lezzet Durağınız*

Sakarya'nın yöresel lezzeti ıslama köfte ve kabak tatlısı başta olmak üzere Anadolu mutfağından seçtiğimiz yemekleri gönül rahatlığıyla tadabileceğiniz restoranımız Adapazarı'nda açıldı.

Konum

Tel. 0544 114 44 54

Maltepe, Orhan Gazi Cd. No:12, 54200 Adapazarı/Sakarya

Menü

Hac ve Umre'de İHTİYAÇ DUYACAĞINIZ BİLGİLER

Sevgili Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) hayatı,
İslâm tarihi, ziyaret edilecek mukaddes mekânlar
ve daha fazlası...

YEDİKITA

AYLIK TARİH VE KÜLTÜR DERGİSİ
EKİM 2024 - SAYI 194

YAYINCI
ÇAMLIÇA BASIM YAYIN VE TİC. A.Ş.

Adına İmtiyaz Sahibi AHMET TEMİZ
Yayın Yönetmeni (Sorumlu) KEMAL ERKAN
Yayın Editörü VEYSEL SEKMEN
Editörler R. KEMAL SUBAŞI
EMRE BOYACI
Dijital İçerik Editörü TUNAHAN KANICI
Yayın Danışmanları DR. SELMAN SOYDEMİR
İBRAHİM COŞKUN
Tasarım SÜLEYMAN KÖKLÜ
Kurumsal İletişim İSMAİL GÜR - MURAT SAFRAN
Web AURORA BİLİŞİM

KÜTÜPHANE VE ARŞİV

Çamlıca Araştırma Kütüphanesi
www.camlicalibrary.org

YÖNETİM YERİ

Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.
Bağlar Mah. Mimar Sinan Cad. No 54
Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL
Sertifika No 46592

REKLAM

HÜSEYİN GÜNEY
huseyin.guney@camlicabasim.com

BASKI

Çamlıca Basım Yayın

YAYIN SÜRESİ-TÜRÜ

Aylık-Yerel Süreli
ISSN 1308-5379

AVRUPA (ALMANYA)

ENDER GMBH, Melatener Weg 18 - 50825 KÖLN
Tel. +49 221 690 58 90
www.camlicakitap.de / abone@camlicakitap.de

AVRUPA (HOLLANDA)

Çamlıca Kitap B.V. Bemmelseweg 67 6662 PE Elst-GLD
Holland / info@camlicakitap.nl / www.camlicakitap.nl

YEDİKITA Dergisi'nin bütün yayın hakkı, Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.'ye aittir. Dergide çıkan yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir. Yayınlanan reklamların her türlü mesuliyeti, sahiplerine aittir.

İRTİBAT VE ABONE

0850 811 9 811
abonemerkezi@camlicabasim.com
Yazı İşleri (0212) 657 88 00 - 7103
WhatsApp Hattı 0530 285 38 04

ÇAMLIÇA BASIM YAYIN VE TİC. A.Ş.

Ziraat Bank IBAN TR81 0001 0021 0550 7231 7750 02
Akbank IBAN TR60 0004 6011 9388 8000 0135 18

yedikita.com.tr editor@yedikita.com.tr

f i x v / yedikitadergisi

Yeni bir okuma deneyimi için
dijital sayılarımız
Çamlıca Kitap uygulamasında

Yedikitadan...

A

nanadolu'da İslâm'ın tarihi, dolaylı olarak Asr-ı Saadet'e kadar gider. Zira, Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) İslâm'a davet mektuplarından biri de o sırada Kudüs'te olan Doğu

Roma/Bizans İmparatoru Herakliyus'a gönderilmişti. Bu davete verilen menfi cevaptan sonra İstanbul'un fethedileceği müjdelendi Müslümanlara. O günden sonra da hedef, Kostantıniye oldu. Müteakip yıllarda ve asırlarda peş peşe seferler düzenlendi Anadolu'ya.

Bu akınlar sırasında binlerce gazinin yolu, Anadolu'da kesişti. Pek çoğunun ismi bilinmese de bazıları hem Müslümanlar hem de gayrimüslimler arasında hiç unutulmadı. İşte Battal Gazi onlardan biri.

Adına hikâyeler yazılan, cengâverlikleri, yiğitlikleri dilden dile anlatılarak yeni nesillere nakledilen bir kahraman idi Seyyid Battal Gazi. Günümüzde dahi adını duymayan yoktur neredeyse. Bu sebeple olsa gerek, hakkında hakikate uymayan rivayetler de türemiş, mübarek ismi ve hatırası suistimal edilmek istenmiştir.

Dosyamızda, Seyyid Battal Gazi'nin efsanelerle karışmış gerçek kimliğine odaklandık. Emevîlerden Abbasîlere, Selçuklulardan Osmanlı'ya onun izini sürdürdük.

İslâmiyet'e hakkıyla hizmet etmiş böylesine bir zatı iyi tanımalı, hatıralarına sahip çıkmalıdır.

Çünkü Battal Gazi, Anadolu'nun bağrında, hâlâ bu toprakların bekçilerinden biri olarak, 1284 yıldır Eskişehir-Seyitgazi'deki türbesinde medfun.

Ona ve onun gibi nice gazi ve şehidimize selam olsun.

İstifadeler dileriz.

içinde

EKİM 2024
sayı

22-45

ANADOLU'DA BİR HALK KAHRAMANI
SEYYİD BATTAL GAZİ
BATTALNÂME - ANADOLU'DA KADİM BİR KÜLLİYE

AHMET SARBAY - EMRE BOYACI - SONER DEMİRSOY

ekiler

6

AYIN GÜNÜ

MEHMED ŞEVKİ

8

YAZIHANE

EBUSSUUD EFENDİ'DEN
SADRAZAMA İKİ MEKTUP

10

İFO

DENİZLER HÂKİMİ
KADIRGALAR

VEYSEL SEKMEN

12

HOLLANDA'DAKİ 400
YILLIK TURKEYE KÖYÜ

SÜLEYMAN SERHAT SARIKAYA

18

BİLGE SADRAZAM
KOCA RÂGİB PAŞA

REMZİ AĞZIKARA

46

ÂNIN HİKÂYESİ
PADİŞAH PAYİTAHT
DIŞINDA

TUNA SER

48

GÜNEYDOĞU ASYA'DA
MÜSTAKİL BİR COĞRAFYA
BANGLADEŞ

AHMET HİLMİ YAŞAR

56

TARİH AMBARI

MUSTAFA DEDELER

58

3 HARFE SIĞAN DÜNYA WWW

TUNA SER

61

BERCESTE

62

NİZÂMÜLMÜLK'ÜN OĞULLARI
KAYIHAN ÇAĞLAR

70

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA
UNUTULAN

MİLAS BOMBARDIMANI

EMRE BOYACI

76

TESTGÂH

KİBRİN SONU

AHMET SARBAY

78

BULMACA

SELMAN ASLAN

AYIN
GÜNÜ

25
EKİM
1147

ANADOLU SELÇUKLULARI DORİLEON (ESKİŞEHİR) MUHAREBESİ'NDE HAÇLILARI MAĞLUP ETTİ

Bu zaferle, büyük kayıplar veren haçlı kuvvetlerinden geriye kalanlar, Kudüs'te herhangi bir varlık gösterememiş ve İkinci Haçlı Seferi başarısızlıkla sonuçlanmıştı...

● 1144

Musul Selçuklu Atabeyi İmadüddin Zengî, Urfa'yı yeniden fethederek, buradaki haçlı devletine son verdi.

● 1145

Urfa'nın kaybedildiği haberi Avrupa'ya ulaşınca, Papa III. Eugenius, İkinci Haçlı Seferi'ni ilân etti.

● 1147

Haçlılar, Fransa kralı VII. Louis'nin ordusu ile Alman kralı III. Konrad'ın yönettiği birlikler olmak üzere, iki koldan harekete geçtiler.

● 1147, EYLÜL

Kostantınıyye'ye (İstanbul) varan Alman orduları, Bizans imparatoru I. Manuel'in yardımıyla Anadolu'ya geçti. Konrad, Anadolu'ya geçtikten sonra Manuel'in tavsiyelerini dinlememiş ve Fransız ordusunu beklemeden Anadolu Selçuklu başşehri Konya üzerine yürüme kararı almıştı.

1147, EKİM

Süratle Anadolu'da ilerleyen Alman ordusu, yeterli erzak taşımadığından Eskişehir civarındaki Dorileon'da taze erzak ve su bulmak için ordugâh kurmuştu. Hiç detaylı keşif yapmadıkları için, Sultan Birinci Mesud emrindeki Selçuklu ordusu tarafından takip edildiklerinden haberleri yoktu.

25 EKİM 1147

Selçuklu ordusunun hafif süvari birlikleri, önce Almanlara hücum edip, sonra kaçış taklidi yaparak Alman süvarilerini ana ordudan ayırmayı başardılar. Selçuklu ordusu, süvari desteğinden yoksun kalıp zayıflayan haçlı ordusuna ve nihayetinde de Selçuk süvarilerini takip eden nispeten ufak Alman süvari birliğine ayrı ayrı hücumlarla galebe çaldılar. Böylece Alman haçlı ordusu mağlup edildi. Savaşta, Konrad da yaralanmış ve ordusunun yüzde doksanı kaybetmişti. Elinde kalan birliklerle önce Kostantıniye'ye, sonra yine Selçuklu saldırılarıyla ağır kayıplar veren Fransız ordusuyla Kudüs'e kadar giden Konrad, burada herhangi bir başarı elde edemediği için ülkesine geri dönecekti.

EKİM'DE BAŞKA NE ÖLDÜ?

2
EKİM
1608

İlk modern teleskop, Jan Lippershey tarafından üretildi.

4
EKİM
1853

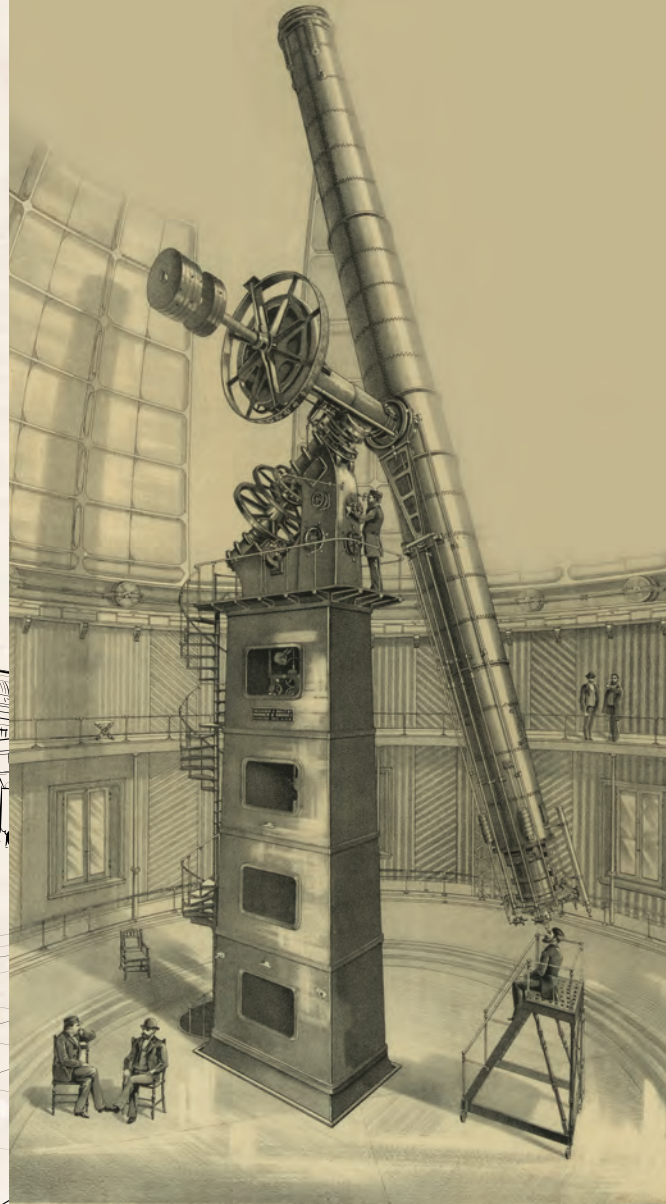
Kırım Harbi başladı.

17
EKİM
1950

İlk Türk tugayı Kore'ye çıktı.

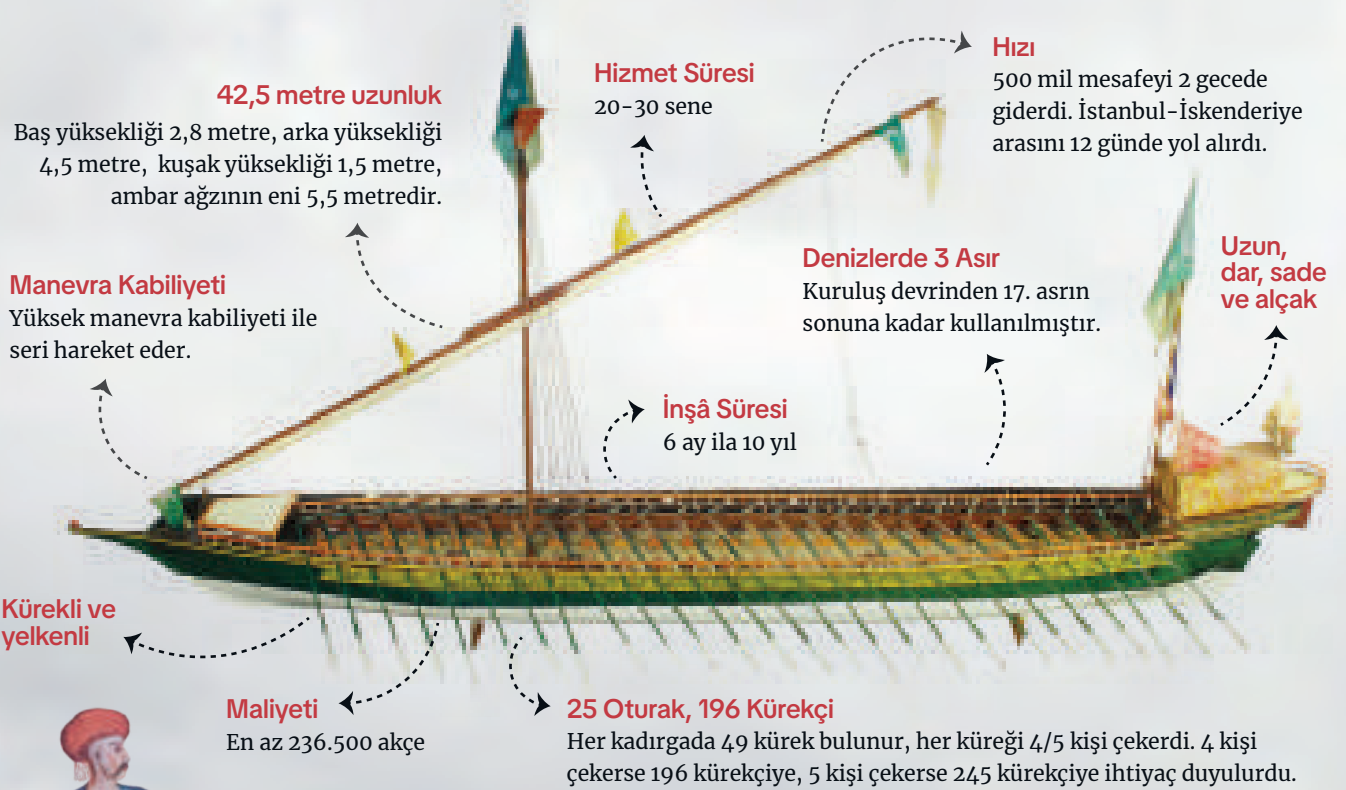
25
EKİM
1984

Hepatit virüsü keşfedildi.

Denizler Akâbini KADIRGALAR

Osmanlı donanmasının aslî unsuru olan kadırgalar, deniz zaferlerinin baş mimarıdır. Birçok savaş, sefer ve kuşatma harekâtında yer almıştır. Uzun süre Osmanlı tarafından kullanılmış ve donanmanın vurucu gücü olmuştur...

328 Mürettebât

328-427 arasında değişiyordu. En az 100 levent bulundurmak zorundaydı. Ayrıca halatçı, dümenci, yelkenci, kürek yapıcı, kalafatçı, neccar, reis gibi hizmetlileri vardı.

Kürekçiler

Ocaklılar, esirler, kürek cezasına çarptırılanlar ve para karşılığı çalışan kişilerdi.

QR kodu okutarak
indirebilir ve çıktı
alabilirsiniz

YEDİKITA
TARİH VE KÜLTÜR DERGİSİ

© YEDİKITA • Ekim 2024 • Sayı: 194

Metin: Veysel Sekmen • İnfografik: Siraceddin El

01

Kadırga İnşâ Edilen Tersaneler

İstanbul Tersane-i Âmire, Gelibolu, Samsun, Sinop, İzmir, Antalya, Süveyş ve Rodos...

Silahlar

Gemide en az 3 top, 100 gülle, kılıç, ok ve yay bulunurdu.

Savaşçılar

Tımarlı sipahi, yeniçeri, cebeci ve topçular.

Seferler

Mart ila Kasım ayları arasında çıkılır, 6 ay sürerdi.

02

Kanunla Korunmuştu

Tersanede en az 100 tane kadırga bulunması gerekirdi. Her sene en az 40 kadırga yapılması kanundu.

03

İnşâ Esnasında Kullanılan Malzemeler

Kereste, zift, katran, don yağı, çivi, demir, urgan, yelken bezi...

BÜYÜK Zaferler Kazandı

Akdeniz'den Karadeniz'e, Kızıldeniz'den Tuna'ya kadar kazanılan zaferlerde kadırgaların büyük katkısı olmuştur. Preveze, Cerbe, Kıbrıs, Rodos, Girit, Kırım fetihleri, sadece birkaç örnektir.

ÜMMÜHAN HATUN
TÜRBEŞİ
VE MEDRESEŞİ

SEYYİD BATTAL
GAZİ TÜRBEŞİ

MİHALOĞLU
KARDEŞLER
TÜRBEŞİ

CAMİ

KESİKBAŞLAR
TÜRBEŞİ

ÇİLEHANELER

TÜRBE DAR
ODASİ

ÇOBAN BABA
TÜRBEŞİ

MİSAFİR
ODALARI

ANA GİRİŞ

SEYYİD BATTAL GAZİ KÜLLİYESİ

Battal Gazi Türbesi'ni merkeze almak suretiyle külliye; cami, iki çilehâne, türbedar odası, Mihaloğulları Türbesi, Ümmühan Hatun Medresesi ve Türbesi, Kadıncık Ana, Kesikbaşlar ve Çoban Baba Türbeleri, aşevi, tekke ve fırından ibarettir...

KADINCIK ANA
TÜRBEŞİ

MÜDERRİS
ODALARI

İMARET (AŞEVİ),
MUTFAK, FIRIN
VE ERZAK DEPOSU

ânın
hikâ-
yesi

TUNA SER

آنک چکایری

PADİŞAH PAYİTAHT DIŞINDA

Osmanlı sultanlarının savaş haricinde payitaht İstanbul'dan ayrılmaları pek mümkün değildi. Tabi bazı istisnai durumlar yaşanmıştı. Sultan Abdülaziz Han'ın Avrupa seyahati, Sultan Mehmed Reşad'ın Balkanları ziyareti gibi... Bu fotoğraf karesinde de yine istisnai durumlardan birine şahitlik ediyoruz.

Sultan Mehmed Reşad, Ertuğrul Yatı ile Haydarpaşa Tren İstasyonu'na gelmiş, buradan trenle İzmit'e, sonrasında ise Kasr-ı Hümâyûn'a geçmişti.

Kasırda, şehrin ileri gelenlerini kabul ederek şehrin ahvali hakkında bilgiler almıştı.

Fotoğraf ise İzmit Kasr-ı Hümâyûn'undan ayrılırken çekilmiş olmalı.

27 Ekim 1909

HUSUSİ TESTİ

Ahmed bin Ebu'l-Verd rahimehullâh bir gün Seriyü's-Sekatî rahimehullâh'ın ziyaretine gider. İçeri girdiğinde Seriyü's-Sekatî Hazretleri ağlamaktadır. Yanındaki su testisi de kırılmıştır. Ahmed bin Ebu'l-Verd Hazretleri ile aralarında şu konuşma geçer:

“Niçin ağlıyorsunuz?”

“Testim kırıldı.”

“İsterseniz onun yerine size yenisini satın alayım.”

“Bunun yerine yenisini mi alacaksınız? Hâlbuki ben bu testi aldığım paranın nereden geldiğini, bu testi kimin yaptığını, çamurunu nereden aldığını ve testi yapıp bitirinceye kadar ne yediğini çok iyi biliyordum. Böylesini bulabilecek misiniz?”

Hat sanatında, Amasyalı bir Türk olan Yâkut el-Musta'sımî'nin (v.1299), Abbasî saltanatı sırasında Bağdat'ta “Aklâm-ı sitte” (altı yazı) adı verilen sülüs, nesih, muhakkak, reyhanî, tevki, rika' hat türlerinin kurallarını belirlediğini; onun yetiştirdiği hat üstatlarının bütün İslâm ülkelerine yayılarak hat sanatını geliştirdiklerini; Yakut'un hat tarihinde en çok Mushaf-ı Şerif yazan hattat olduğunu ve Hanbelî mezhebi imamı Ahmed bin Hanbel Hazretleri'nin türbesinin yanına defnedildiğini.....

BİLİYOR
MUYDUNUZ?

SÖZLERİN ASILLARI

TİMUR

Timurlular devletinin kurucusu Emîr Timur'un (1336-1405) adında bir âdet gizlidir. Eski Türkler, çocuklarına ya atalarının ya güç kuvvet sembolü hayvanların (arслан, şahin, doğan, kartal...) ya da tabiatta sağlamlığı/kalıcılığı olan maddelerin (kaya, demir, çınar, deniz...) adlarını verirlerdi. İşte bunlardan biri olan demir madeninini ismini çocuklarına vererek onların demir gibi sağlam ve dayanıklı olmasını ümit etmişlerdir. "Timur" ismi bu madene dayanır. Batı Türklerinde "Demir" şeklinde telaffuz edilen kelime "temir, temür, timur" gibi farklı şekillerde de kullanılmıştır.

JİLET

King Camp Gillette (1855-1932), Türkçedeki "jilet" kelimesine ismini veren Amerikalı iş adamı. Gillette, 17 yaşında seyahat satıcılığına başlar. Keşfettiği ürünleri geliştirmenin yanı sıra satışını yapmaktadır. Gillette, tek kullanımlık malzemelerin çok satıldığını fark eder. O zamanlar erkekler ağır, kama şeklinde bir tür bıçakla tıraş olmaktadır. Düz tıraş bıçağı, bir trenin titreyen tuvaletinde tıraş olurken oldukça tehlikeli olmaktadır. Üstelik bir deri kayışta bilemeniz gerekmekte, sonunda yıpranıp atılmaktadır. 1895 yılında bir sabah, Gillette'in aklına küçük bir çelik levhanın üzerine keskin bir kenar yerleştirerek kullan-at ve güvenli bir bıçak elde edebileceği gelir. İsteddiği bıçağı üretebilecek mühendisi bulması 6 yıl sürer. Şirketini kurar, üretim 1903'te başlar ve kısa sürede bütün dünyada kullanımı yaygınlaşır. Gillette'in ismi "jilet" olarak Türkçeye girdiği gibi ziletka, silet, zilete şekilleriyle farklı lisanlarda da kullanılmaktadır.

*Neşe'ye germ oldukça artar iştihâ-yı zevk u şevk
Devlet efzâyiş bulunca ârzû kesretlenir*

Koca Râgıb Paşa

*Neşe çoğalıp hararetlendikçe heves ve lezzet isteği; zenginlik ve makam
büyüyüp çoğaldıkça da arzular büyür ve çoğalır.*

İlköğretime Özel

“Çocuk Kalbi”

Hem çocuklar hem yetişkinler hem de öğretmenler için

Çamlıca Kitap mağazalarında ve
www.camlicakitap.com'da

 HASBAHÇE

SEÇİLMİŞ EMSALE SÖZLER

Şemsettin Sami'nin
"Emsal" isimli eserinden
özenle seçilerek hazırlandı.

Serinin
İkinci
Kitabı Çıktı

Ali Emîrî Efendi'nin "Hakikat
Çiçekleri" isimli eserinden
özenle seçilerek hazırlandı.

Çamlıca Kitap mağazaları ve
www.camlicakitap.com'da!

İNSAN VE
HAYAT
KİTAPLIĞI